

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 576/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 1/2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.
2. Žiadosti [REDACTED] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. februára 2019 doručená a 22. marca 2019 doplnená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 1/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 To 3/2014 z 11. februára 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3 T 51/2013 zo 6. decembra 2013 dovolanie, ktoré bolo prostredníctvom Okresného súdu Zvolen predložené najvyššiemu súdu 29. januára 2015. Podaním ustanovenej právnej zástupkyne sťažovateľa pre dovolacie konanie JUDr. Lucie Dvorskej z 11. januára 2019 sťažovateľ namietal prietahy v postupe najvyššieho súdu v dovolacom konaní a postupom podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a postupom podľa § 55 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) sa domáhal *„preskúmať, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní a žiada o odstránenie zistených nedostatkov. Pokiaľ ide vytykané nedostatky odsúdeným v predmetnej sťažnosti, odsúdený žiada, aby došlo k zjednaniu nápravy a to konaním a rozhodnutím dovolacieho súdu o dovolaní odsúdeného.“*

2.1 Predsedníčka najvyššieho súdu listom sp. zn. Spr 147/2019 z 15. februára 2019 sťažovateľovi podľa § 66 zákona o súdoch odpovedala.

2.2 Sťažovateľova argumentácia je rozdelená do dvoch rovín. V prvej rovine sťažovateľ namieta prietahy v napadnutom konaní najvyššieho súdu a v druhej rovine predstavuje svoj právny názor, podľa ktorého mal najvyšší súd o jeho žiadosti z 11. januára 2019 rozhodnúť postupom podľa § 55 ods. 5, a teda vydať uznesenie podľa § 55 ods. 5 písm. b) Trestného poriadku, čo však neučinil, a tak mal konať v rozpore s Trestným poriadkom.

3. Na podklade uvedeného sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd takto nálezom rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu spravodlivé súdne konanie a prístup k súdu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a základné právo na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov zaručených čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru nečinnosťou a prietahmi v konaní v podanom dovolaní a jeho doplnení na Najvyššom súde vedenom pod spisovou značkou 4 Tdo/1/2016 porušené bolo.

2. Najvyššiemu súdu SR vo veci vedenej pod sp. zn. 4 Tdo/1/2016 prikázal konať bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie, ktoré mu bude vyplatené do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu vo výške 15.000 Eur.“

3.1 V doplnení podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ doplnil petit takto:

„1. Základné právo na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Najvyššieho súdu SR v konaní o sťažnosti zo dňa : 11.01.2019. sp. zn. 4 Tdo 1/2016 porušené bolo.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 15.000 Eur, ktoré mu je Najvyšší súd SR. Povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

4. Vec napadla ústavnému súdu 5. februára 2019 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Lajosovi Mészárosovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie sudcu ústavného súdu. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku

č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi. V zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce je na konanie vo veci príslušný štvrtý senát ústavného súdu v zložení Miroslav Duriř (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditř a Libor Duřa.

II.

Právomoc ústavného súdu, ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a relevantná zákonná úprava

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. S účinnosťou od 1. marca 2019 upravuje konanie pred ústavným súdom zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, rovnako tak aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v ich všeobecnom poňatí je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba

domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy, obdobne tak aj čl. 6 ods. 1 dohovoru v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

12. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru opakovane konštatuje, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 61/03, I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

13. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, alebo konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné jeho uzavretie spravidla očakávať (porov. rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Libanský proti Českej republike či Králíček proti Českej republike), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01,

I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 63 ods. 2 zákona o súdoch sťažnosti na predsedu súdu vybavuje predseda súdu vyššieho stupňa.

Podľa § 64 ods. 1 zákona o súdoch účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní alebo porušené zásady dôstojnosti súdneho konania, a odstránenie zistených nedostatkov.

Podľa § 64 ods. 2 zákona o súdoch orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti. Ak je to na riadne vybavenie sťažnosti potrebné, vypočuje sa sťažovateľ a vyjadria sa k nej osoby, proti ktorým sťažnosť smeruje, alebo ďalšie osoby, ktoré môžu pomôcť pri prešetrení sťažnosti.

Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, a ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.

Podľa § 66 zákona o súdoch o spôsobe vybavenia sťažnosti a prijatých opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov musí byť sťažovateľ upovedomený písomne. To neplatí, ak sťažovateľ na písomnom upovedomení netrvá alebo ak sťažovateľ zomrel, stal sa nezvestným alebo je pre trvalý pobyt v cudzine nedosiahnuteľný.

Podľa § 67 ods. 1 zákona o súdoch ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť, ktorú podal na príslušnom orgáne súdu, nebola ním riadne vybavená, môže požiadať do 30 dní od doručenia odpovede, s ktorou nie je spokojný,

a) predsedu krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu,

b) ministerstvo o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom krajského súdu a predsedom Špecializovaného trestného súdu.

Podľa § 67 ods. 2 zákona o súdoch na prešetrenie vybavenia sťažnosti sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o vybavovaní sťažností.

Podľa § 67 ods. 3 zákona o súdoch žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti sa spoplatňuje podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 55 ods. 1 Trestného poriadku pri vykonávaní úkonov trestného konania musia orgány činné v trestnom konaní, súd a osoby príslušné vykonávať úkony trestného konania zaobchádzať s osobami zúčastnenými na úkone tak, ako to vyžaduje účel trestného konania; vždy sa musí rešpektovať ich dôstojnosť a ich ústavou zaručené základné práva a slobody.

Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priesťahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priesťahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

Podľa § 55 ods. 4 Trestného poriadku ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do pätnástich pracovných dní po jej obdržaní a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť.

Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť uvedenej v odseku 3 musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak

a) zo strany súdu nedošlo k priesťahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne,

b) je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

Podľa § 55 ods. 6 Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa odseku 5 sťažnosť nie je prípustná.

III.

16. Predsedníčka najvyššieho súdu listom sp. zn. Spr 147/2019 z 15. februára 2019 sťažovateľovi oznámila tieto skutočnosti:

«Dovolanie Vášho klienta z 19. septembra 2014 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prvý krát predložené na rozhodnutie 29. januára 2015 a elektronickou podateľňou pridelené na vybavenie senátu 4T pod sp. zn. 4Tdo/7/2015. V tom čase riadiaci predseda senátu JUDr. Bdžoch vrátil vec 9. februára 2015 okresnému súdu, ako predčasne predloženú, z dôvodov, že nebolo rozhodnuté o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o trovách konania a že dovolanie nebolo doručené poškodenému.

Dovolanie bolo opätovne predložené najvyššiemu súdu 25. júna 2015; 9. júla 2015 vrátil predseda senátu vec opätovne okresnému súdu, ako predčasne predloženú, s pokynom, aby obvinený v dovolaní konkretizoval „nezákonné vykonanie dôkazov“ a „neodstránenie rozporov“.

Dovolanie bolo v poradí tretí krát predložené na rozhodnutie najvyššiemu súdu 8. januára 2016. Keďže medzičasom obvinený podal návrh na obnovu konania, predseda dovolacieho senátu vrátil spis 15. júna 2016 okresnému súdu, ako predčasne predložený z dôvodu, že je potrebné rozhodnúť o návrhu obvineného na obnovu konania.

Uznesením Okresného súdu Zvolen z 15. februára 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. júna 2017 bol návrh obvineného na obnovu konania zamietnutý; spis bol následne 6. októbra 2017 predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní. Dňa 7. novembra 2017 bol spis opätovne vrátený okresnému súdu s nariadením, aby rozhodol o žiadosti obvineného o ustanovenie iného obhajcu a 27. júna 2018 bol vrátený späť najvyššiemu súdu.

JUDr. Piovartsy následne vec predložil senátu 6T so svojou „námietskou zaujatosti“ na rozhodnutie o jeho vylúčení. Uznesením z 12. septembra 2018, sp. zn. 6 Ndt 24/2018, bolo rozhodnuté o vylúčení JUDr. Piovartsyho z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci a preto riadiaci predseda senátu JUDr. Farkaš dovolanie Vášho klienta 28. januára 2019 pridelenil členke senátu 4T JUDr. Dane Wänkeovej s pokynom na urýchlené konanie.

Aj keď v súčasnosti v konaní 4Tdo/I/2016 k zbytočným priesťahom už nedochádza, za tie, ktoré boli už spôsobené predtým sa Vám a Vášmu klientovi ospravedlňujem.»

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

IV.A K otázke postupu podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku najvyšším súdom

17. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

18. Posúdením tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podal podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosť na priesťahy v postupe najvyššieho súdu v napadnutom konaní. Predsedníčka najvyššieho súdu sťažovateľovi listom sp. zn. Spr 147/2019 z 15. februára 2019 odpovedala, čím tak splnila svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu jej z § 66 zákona o súdoch, pričom sťažovateľa aj informovala, že vec bola napokon pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Dane Wänkeovej s pokynom na urýchlené konanie. Takto bol sťažovateľ upovedomený aj o prijatých opatreniach podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch.

18.1 Súčasťou sťažovateľom predostretej argumentácie bol aj postup podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, pričom sťažovateľ najvyššiemu súdu vytkol, že tento nepostupoval podľa § 55 ods. 5 písm. b) Trestného poriadku. Postup podľa § 55 ods. 5 písm. a) alebo b) Trestného poriadku možný nebol, keďže v zmysle právnej úpravy niet vyššej súdnej inštalácie v systave všeobecného súdnictva ako najvyššieho súdu (nemá

procesne nadriadený súd). Ak teda niet vyššej súdnej inštalácie, ako je najvyšší súd, nemohol najvyšší súd prikázať sám sebe konať. Výnimka je prípustná len vtedy, ak osobitné ustanovenie zákona stavia iný senát (v tomto prípade najvyššieho súdu) výslovne alebo z povahy veci do pozície nadriadeného súdu [§ 32 ods. 5 písm. d), § 185 ods. 2 a 3, resp. § 377 Trestného poriadku, ak je odvolacím súdom najvyšší súd]. Ustanovenie § 55 ods. 3 až 6 Trestného poriadku je teda vo vzťahu k najvyššiemu súdu nepoužiteľné. Navyše sťažovateľ sa posúdením tejto otázky vo svojej argumentácii nezaobrá.

18.2 V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako zjavne neopodstatnenú.

18.3 Vo vzťahu k námietke porušenia práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uvádza, že procesné garancie čl. 6 dohovoru sa zásadne vzťahujú na konania, v ktorých sa rozhoduje o oprávnenosti trestného obvinenia osoby alebo o jej občianskych právach a záväzkoch. Postup predsedu súdu podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch a podľa § 55 Trestného poriadku, nie je rozhodovaním o oprávnenosti trestného obvinenia proti sťažovateľovi, v dôsledku čoho tak aplikácia čl. 6 ods. 1 dohovoru v časti týkajúcej sa práva na spravodlivé súdne konanie neprichádza do úvahy (v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kudla proti Poľsku z 26. 10. 2000 súd vyslovil, že hoci spôsob, akým sa aplikuje čl. 6 dohovoru vo vzťahu k odvolacím alebo kasačným súdom, závisí od konkrétnych okolností každého prípadu, bezpochyby odvolacie alebo kasačné konanie patrí do pôsobnosti čl. 6 dohovoru). V dôsledku tohto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú.

IV.B K priet'ahom v postupe najvyššieho súdu v napadnutom (dovolacom) konaní

19. Ústavný súd konštatuje, že je pravdou, že dovolanie bolo po prvýkrát predložené najvyššiemu súdu 29. januára 2015. V ďalšom postupe však najvyšší súd celkovo vec vrátil prvostupňovému Okresnému súdu Zvolen 9. februára 2015, 9. júla 2015, 15. júna 2016,

7. novembra 2017, teda celkovo štyrikrát, keď prietahy v konaní by mohli prichádzať do úvahy len vo vzťahu k predkladajúcemu Okresnému súdu Zvolen (bez takej konštatácie vo vzťahu k jednotlivostiam postupu pri opakovanom predkladaní veci komplikovanom podaním návrhu na obnovu konania). Po tom, ako bola vec naposledy predložená najvyššiemu súdu 27. júna 2018, zákonný sudca JUDr. Piovartsy bol vylúčený z rozhodovania v tejto veci a vec bola napokon predložená zákonnej sudkyňi JUDr. Dane Wänkeovej 28. januára 2019. Zhodnotením postupu najvyššieho súdu v napadnutom konaní v čase od 27. júna 2018 do času podania ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých prietahoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

19.1 Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje aj na okolnosť, že 28. januára 2019 bola vec pridelená JUDr. Dane Wänkeovej, členke senátu 4 T, „s pokynom na urýchléné konanie“, čo sa prejavilo aj v postupe najvyššieho súdu, ktorý o sťažovateľom podanom dovolaní rozhodol uznesením sp. zn. 4 Tdo 1/2016 z 20. februára 2019 (teda tesne po podaní ústavnej sťažnosti) a predmetný spisový materiál vrátil 11. marca 2019 Okresnému súdu Zvolen.

19.2 V dôsledku tohto záveru ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú (vo vzťahu k naostatok označenému referenčnému ustanoveniu navyše s tým, že ide o dovolacie konanie a právna neistota sťažovateľa bola už odstránená právoplatným skončením veci, keď v štádiu konania

o mimoriadnom opravnom prostriedku je tiež z pohľadu priedahov chránený, avšak vnútroštátnou právnou úpravou).

IV.C K návrhu sťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

20. Sťažovateľ požiadal v tomto konaní o svojej ústavnej sťažnosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom.

20.1 Navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, možno ustanoviť právneho zástupcu za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

20.2 Odhliadnuc od prípadného splnenia prvej podmienky, ktoré nebolo pred ústavným súdom žiadnym spôsobom preukázané, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v tomto prípade už na prvý pohľad nie je splnená druhá podmienka na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže na základe už uvedeného ide u sťažovateľa o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

20.3 Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v tomto konaní nevyhovел (bod 2 výroku tohto uznesenia).

21. V závere ústavný súd dodáva, že vzhľadom na to, že vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu